

Veel gestelde vragen over de implementatie van verordening 767/2009 van 13 juli 2009 betreffende het in de handel brengen en het gebruik van diervoeders (november 2021)

Inhoudstabel

1	Etikettering	3
1.1	Hoe moeten de samenstelling en de analytische waarborgen op het etiket van een mengvoeder worden vermeld? 3	
1.2	Moet het gewichtspercentage van de voedermiddelen in een mengvoeder vermeld worden op het etiket? ... 4	
1.3	Hoe moeten de draagstoffen aanwezig in een voormengsel vermeld worden op het etiket van een mengvoeder dat hiermee wordt aangemaakt?..... 4	
1.4	Hoe moet de toegevoegde hoeveelheid aan sporenelementen op het etiket van een mengvoeder worden vermeld? 4	
1.5	Mag de officiële benaming van een toevoegingsmiddel vereenvoudigd worden weergegeven op het etiket? . 5	
1.6	Hoe moet het gehalte aan nutritionele toevoegingsmiddelen zoals vitamines die snel degraderen na verloop van tijd, worden vermeld op het etiket?	5
1.7	Hoe moeten aminozuren vermeld worden op het etiket van een mengvoeder?.....	5
1.8	Hoe worden de conserveermiddelen, antioxidanten, kleurstoffen en aromatische stoffen vermeld op het etiket van een mengvoeder voor gezelschapsdieren?	6
1.9	Moet het vochtgehalte worden vermeld op het etiket van mengvoeders?	6
1.10	Moet het vochtgehalte worden vermeld op het etiket van voedermiddelen?.....	6
1.11	Welk gratis telefoonnummer moet op het etiket van een mengvoeder voor gezelschapsdieren?.....	7
1.12	In welke taal of talen moet het etiket worden opgesteld?	7
1.13	Mag ik bepaalde gezondheidsbeweringen (claims) op het etiket vermelden?.....	7
1.14	Kan ik voor een voedermiddel een functie claimen die valt onder het toepassingsgebied van de additievenwetgeving?.....	8
1.15	Mag men organen voorstellen op het etiket?	8
1.16	Onder welke voorwaarden kan ik een bijzonder voedingsdoel claimen zoals vermeld in de bijlage bij richtlijn 2008/38/EG?.....	8
1.17	Hoe moeten voeders voor gezelschapsdieren die in deelverpakkingen verkocht worden, geëtiketteerd worden? 8	
2	Voedermiddelen – Catalogus en notificatieplicht	10
2.1	Wat is de Catalogus van voedermiddelen?	10
2.2	Waarom gebruik maken van de benamingen in de catalogus?	10
2.3	Hoe moeten voedermiddelen van dierlijke oorsprong worden geëtiketteerd?	10
2.4	Hoe moeten de voedermiddelen van dierlijke oorsprong worden vermeld op het etiket van een mengvoeder? 11	
2.5	Welke voedermiddelen moeten ‘genotificeerd’ worden?	11
2.6	Wordt water beschouwd als een voedermiddel?	11
2.7	Welke analytische waarborgen moeten worden vermeld op het etiket van een voedermiddel?.....	11

2.8	Mag men de bijproducten verkregen uit fermentatie met behulp van genetisch gewijzigde micro-organismen als voedermiddel gebruiken ?.....	12
3	Mengvoeders – Aanvullende diervoeders – “Voedingssupplementen”	13
3.1	Kan een mengsel van uitsluitend toevoegingsmiddelen verhandeld worden als aanvullend diervoeder?	13
3.2	Onder welke wetgeving vallen producten die via het drinkwater worden toegediend?.....	13
3.3	Ik wens een dieetvoeder te verhandelen. Hoe kan ik dat best aanpakken?.....	13
4	Divers	14
4.1	Wat zijn ‘voedselproducerende dieren’ ?.....	14
4.2	Hoe weet ik of mijn product een toevoegingsmiddel of een voedermiddel is?.....	14
4.3	Welke kruiden en plantenextracten mag ik als diervoeder verhandelen of gebruiken?	15
4.4	Zijn alle plantenextracten toevoegingsmiddelen?	15
4.5	Is een stof die niet de eigenschappen van een toevoegingsmiddel heeft, noodzakelijkerwijs een voedermiddel (en vice versa)?	15
4.6	Wat is het statuut van lokaas voor de visvangst?	15
4.7	Mag ik diervoeders via het Internet te koop aanbieden?	16
4.8	Moeten "biologische" diervoeders voldoen aan de algemene wetgeving m.b.t. de diervoeders?	16
4.9	Worden mengsels van voedermiddelen altijd als mengvoeders beschouwd of kunnen ze ook als ‘voedermiddel’ worden verhandeld?	16

1 Etikettering

1.1 Hoe moeten de samenstelling en de analytische waarborgen op het etiket van een mengvoeder worden vermeld?

De samenstelling en de waarborgen moeten worden opgedeeld in drie verschillende rubrieken.

- Onder het opschrift "Samenstelling" worden alle in het mengvoeder aanwezige voeder-middelen vermeld in afnemende volgorde van gewicht (volgens de formule). De vermelding van het gewichtspercentage is hierbij facultatief. Indien men echter voor elk voeder-middel het gewichtspercentage vermeldt, dan moet men het exacte percentage volgens de formule weergeven.

- Onder het opschrift "Toevoegingsmiddelen":

Voor voeders voor voedselproducerende dieren moet voor elk verplicht te vermelden toevoegingsmiddel de specifieke benaming van het toevoegingsmiddel, het identificatienummer de toegevoegde hoeveelheid, en de naam van de functionele groep of de categorie worden vermeld. De benaming van de functionele groep kan worden vervangen door de afgekorte benaming vermeld in punt 3 van Hoofdstuk I.

*R767/2009
Bijlage VI*

Voor voeders voor niet-voedselproducerende dieren moet voor elk verplicht te vermelden toevoegingsmiddel de specifieke benaming en/of het identificatienummer, de toegevoegde hoeveelheid en de naam van de desbetreffende functionele groep of categorie worden vermeld. De benaming van de functionele groep kan hier ook worden vervangen door de afgekorte benaming vermeld in punt 3 van Hoofdstuk I.

*R767/2009
Bijlage VII*

Het toegevoegde hoeveelheid wordt uitgedrukt als de hoeveelheid toevoegingsmiddel, behalve indien de wetgevingshandeling waarbij de vergunning werd verleend voor het desbetreffende toevoegingsmiddel een stof is vermeld in de kolom "minimum-/maximumgehalte". In dat geval wordt de toegevoegde hoeveelheid uitgedrukt als de hoeveelheid van die stof.

*Vergunning
van het
toevoe-
gingsmiddel*

De naam van de functionele groep of categorie evenals het identificatienummer voor elk toevoegingsmiddel zijn te vinden in het Communautair Repertorium van toevoegingsmiddelen, vergund overeenkomstig VO 1831/2003: (http://ec.europa.eu/food/food/animalnutrition/feedadditives/registeradditives_en.html).

- Onder de rubriek "Analytische bestanddelen", moeten gewaarborgde gehalten worden weergegeven, naargelang van het type diervoeder en de diersoort van bestemming, voedselproducerende dieren of gezelschapsdieren. Het gaat hier om het gegarandeerd gehalte aan ruw eiwit, ruwe celstof, ruw vet, ruwe as, calcium, natrium, fosfor, lysine, methionine en/of magnesium, dat kan worden vastgesteld via analyse (= totale meetbare gehalten). De analytische waarborgen moeten worden vermeld met een exact percentage, en niet als een minimum- (vb. ruw eiwit min. 15%) of maximumgarantie, noch via een vork (vb. ruw eiwit 15-20%). Op de vermelde percentages zijn niettemin de technische en analytische toleranties van toepassing zoals vastgesteld in bijlage IV.

*R767/2009
Bijlage VI of
VII, Hfdst. II*

Voor toevoegingsmiddelen die behoren tot de functionele groep „vitaminen, provitaminen en chemisch duidelijk omschreven stoffen met een soortgelijke werking”, mag de totale hoeveelheid die tijdens de volledige houdbaarheidsduur is gegarandeerd, op de etikettering worden vermeld onder het opschrift „Analytische bestanddelen” in plaats van

een vermelding van de toegevoegde hoeveelheid onder het opschrift „Toevoegingsmiddelen” (zie ook FAQ 1.6). Het gehalte dat wordt vermeld in de rubriek „Analytische bestanddelen” is de som van het (eventueel) toegevoegd gehalte via additieven en het van nature aanwezige gehalte in de voedermiddelen.

1.2 Moet het gewichtspercentage van de voedermiddelen in een mengvoeder vermeld worden op het etiket?

Het gewichtspercentage van een voedermiddel moet worden vermeld indien de aanwezigheid van dat voedermiddel in de etikettering wordt benadrukt door middel van woord of beeld of als grafische voorstelling.

R767/2009
Art 17.2.a)

Indien de gewichtspercentages van de in mengvoeder voor voedselproducerende dieren verwerkte voedermiddelen niet in de etikettering worden vermeld, kan de afnemer die informatie vragen aan de verantwoordelijke voor de etikettering, die verplicht is deze informatie te verstrekken, binnen een bereik van 15 % van de waarde volgens de voederformulering.

R767/2009
Art 17.2.b)

1.3 Hoe moeten de draagstoffen aanwezig in een voormengsel vermeld worden op het etiket van een mengvoeder dat hiermee wordt aangemaakt?

Indien een voormengsel gebruikt wordt voor de productie van een mengvoeder, moeten de in dit voormengsel aanwezige voedermiddelen worden vermeld in de rubriek "Samenstelling" van het mengvoeder, in afnemende volgorde van gewicht, berekend op basis van het vochtgehalte van het mengvoeder. Die lijst mag ook het gewichtspercentage bevatten.

R767/2009
Art 17.1.e)

Voor zover hun gebruik veilig is en onverminderd de etiketteringsbepalingen voortvloeiend uit andere wetgevingen (zoals de verplichte vermeldingen m.b.t. de aanwezigheid van GGO's) moeten daarentegen de voedermiddelen die alleen een functie van draagstof in het voormengsel uitoefenen, niet worden vermeld op het etiket van het mengvoeder.

Worden niet beschouwd als draagstoffen en moeten dus wel vermeld worden op het etiket van het mengvoeder waaraan het voormengsel werd toegevoegd:

- de mineralen en andere voedermiddelen die aan het voormengsel werden toegevoegd omwille van hun nutritionele waarde in het eindvoeder,
- de voedermiddelen die een technologische functie hebben in het eindvoeder, bijvoorbeeld als emulgator of verdikkingsmiddel (zetmeel, mono- en diglyceriden van vetzuren, ...).

De voedermiddelen aanwezig in een toevoegingsmiddel dat vergund is als 'toevoegingsmiddelenpreparaat' moeten in principe ook niet worden vermeld op het etiket van het mengvoeder.

Draagstof: stof die gebruikt wordt om een toevoegingsmiddel op te lossen, te verdunnen, te dispergeren of op een andere wijze fysisch te wijzigen om de verwerking, de toepassing of het gebruik van het toevoegingsmiddel te vergemakkelijken, zonder de technologische functie ervan te veranderen en zonder zelf enig technologisch effect uit te oefenen.

R767/2009
Art 3.1.m)

1.4 Hoe moet de toegevoegde hoeveelheid aan sporenelementen op het etiket van een mengvoeder worden vermeld?

Aan het voeder toegevoegde verbindingen van sporenelementen moeten worden vermeld onder het opschrift "Toevoegingsmiddelen". Hierbij moet de naam van de functionele groep (of de afgekorte benaming) worden vermeld, de specifieke benaming van het sporenelement, het identificatienummer en de toegevoegde hoeveelheid van het element.

Bijvoorbeeld, in het geval van een mengvoeder voor biggen waaraan koper(I)oxide werd toegevoegd, kan dit als volgt worden aangegeven in de lijst van toevoegingsmiddelen:

“Sporenelementen: koper(I)oxide (3b412) – Cu: 50 mg/kg”,
Waarbij 50 mg/kg het toegevoegd gehalte aan koper (= element) betreft, en niet het toegevoegd gehalte aan koper(I)oxide (= toevoegingsmiddel).

1.5 Mag de officiële benaming van een toevoegingsmiddel vereenvoudigd worden weergegeven op het etiket?

Neen, de specifieke benaming van het toevoegingsmiddel moet worden vermeld in de rubriek "Toevoegingsmiddelen" van het etiket van diervoeders voor voedselproducerende dieren.

Niettemin is het toegestaan om de volledige benaming te vervangen door de generieke benaming die tussen haakjes staat in de kolom 'Benaming' van de vergunningsakte van het toevoegingsmiddel.

Voor niet-voedselproducerende dieren mag de specifieke benaming van het toevoegingsmiddel vervangen worden door het identificatienummer van het toevoegingsmiddel.

*R767/2009
Bijlage VI of
VII*

*R767/2009
Bijlage VII
Hfdst. I § 1*

1.6 Hoe moet het gehalte aan nutritionele toevoegingsmiddelen zoals vitamines die snel degraderen na verloop van tijd, worden vermeld op het etiket?

Het is mogelijk om enkel het gewaarborgd gehalte te vermelden onder het opschrift "Analytische bestanddelen" in de plaats van het toegevoegd gehalte te vermelden onder het opschrift "Toevoegingsmiddelen".

Dit maakt het mogelijk om een grotere hoeveelheid vitamines toe te voegen, aangezien een deel ervan tijdens het vervaardigingsproces zal degraderen. Bepaalde nutritionele toevoegingsmiddelen degraderen namelijk deels bij een warmtebehandeling.

Op het moment van het in de handel brengen, mag het totaal gehalte van deze nutritionele toevoegingsmiddelen nooit het toegelaten maximumgehalte zoals vastgesteld in de vergunning van het toevoegingsmiddel, overschrijden (met inbegrip van de vitamines of sporenelementen die van nature aanwezig zijn in de gebruikte voedermiddelen).

*R767/2009
Bijlage VI of
VII
Hfdst. I § 1*

Voor de antioxidanten daarentegen, die eveneens moleculen zijn die in het voeder degraderen tijdens het productieproces, is het normaal dat de initieel toegevoegde hoeveelheid tijdens de vervaardiging vermindert en na verloop van tijd verdwijnt. Voor de antioxidanten moet in voorkomend geval wel de toegevoegde hoeveelheid in de rubriek "Toevoegingsmiddelen" van het etiket worden vermeld. Het maximum toegelaten gehalte mag in geen geval overschreden worden, ook niet met het oog op een degradatie ervan tijdens het productieproces.

*V767/2009
Bijlage VI of
VII
Hfdst. I § 1*

De toegevoegde hoeveelheid vitamines onder het opschrift 'Toevoegingsmiddelen' van het etiket van een diervoeder stemt overeen met de hoeveelheid toegevoegde actieve stof en niet met de hoeveelheid toevoegingsmiddel of preparaat als dusdanig (volgens hetzelfde principe als voor de sporenelementen (zie FAQ 1.4). Zo moet men bijvoorbeeld, als men vitamine A toevoegt in de vorm van 'Retinylpropionaat', de hoeveelheid toegevoegde vitamine A vermelden (en niet de hoeveelheid retinylpropionaat).

1.7 Hoe moeten aminozuren vermeld worden op het etiket van een mengvoeder?

Aminozuren worden beschouwd als nutritionele toevoegingsmiddelen en moeten bijgevolg, indien ze worden toegevoegd, onder het opschrift "Toevoegingsmiddelen" worden vermeld indien een maximumgehalte is vastgesteld.

Indien men eveneens een waarborg wenst op te geven voor het totale gehalte aan bepaalde aminozuren in het voeder, moet dit gebeuren in de rubriek 'Analytische bestanddelen', en niet in de rubriek "Toevoegingsmiddelen".

*R767/2009
Bijlage VI of VII
Hfdst. I § 1.a*

*R767/2009
Bijlage VI of
VII,
Hfdst. II § 2*

Uitzondering: voor mengvoeders voor pluimvee en varkens is men verplicht om het totale gehalte aan lysine en methionine te vermelden in de rubriek 'Analytische bestanddelen'. De vermelding van de toegevoegde aminozuren in de rubriek "Toevoegingsmiddelen" blijft verplicht indien daarvoor een maximumgehalte is vastgesteld!

R767/2009
Bijlage VI
Hfdst. II § 1

1.8 Hoe worden de conserveermiddelen, antioxidanten, kleurstoffen en aromatische stoffen vermeld op het etiket van een mengvoeder voor gezelschapsdieren?

Er is een afwijking voorzien voor de vermelding van de conserveermiddelen, antioxidanten, kleurstoffen en aromatische stoffen voor voeders voor gezelschapsdieren. Voor deze toevoegingsmiddelen moet alleen de benaming van de desbetreffende functionele groep worden vermeld (zonder verdere details). De specifieke benaming, het identificatienummer en de toegevoegde hoeveelheid van het additief moeten in dit geval enkel aan de koper worden verstrekt indien hij er expliciet om vraagt.

R767/2009
Bijlage VII
Hfdst. II § 5

1.9 Moet het vochtgehalte worden vermeld op het etiket van mengvoeders?

Het vochtgehalte van het mengvoeder worden aangegeven, indien het hoger is dan:

- 5 % in het geval van mineraalvoeder dat geen organische stoffen bevat,
- 7 % in het geval van melkvervangers en andere mengvoeders met een gehalte aan melkproducten van meer dan 40 %,
- 10 % in het geval van mineraalvoeder dat organische stoffen bevat,
- 14 % bij overige diervoeders.

R767/2009
Bijlage I, 6.

Indien het vochtgehalte deze gehalten niet overschrijdt, is de vermelding ervan facultatief.

1.10 Moet het vochtgehalte worden vermeld op het etiket van voedermiddelen?

Als algemene regel geldt dat de vermelding van het vochtgehalte dient te gebeuren overeenkomstig artikel 15, g en bijlage I, punt 6 (zie FAQ 1.9). Dit betekent dat voor vochtrijke diervoeders het vochtgehalte moet worden vermeld indien dit meer dan 14 % bedraagt, behalve:

- voor melkproducten en bijproducten, moet het gehalte worden vermeld als het hoger is dan 5 %,
- voor van landdieren afgeleide producten en bijproducten moet het worden vermeld als het hoger is dan 8 %,
- Voor vis, andere zeedieren en daarvan afgeleide producten en bijproducten moet het worden vermeld als het hoger is dan 8 %,

R767/2009
Bijlage V

- indien de afnemer vóór elke transactie schriftelijk heeft afgezien van deze informatie,
- voor leveringen van voedermiddelen binnen de primaire productie,

767/2009 Art
21, 1. en 3.

- als men voor een voedermiddel de benaming van de Catalogus van de voedermiddelen gebruikt, en er voor dit voedermiddel een specifieke bepaling voor de vermelding van het vochtgehalte is vastgesteld in deel C van de catalogus. In dat geval is de vermelding van het vochtgehalte overeenkomstig deze bepaling van deel C van kracht.

R68/2013

Bijvoorbeeld, overeenkomstig nummer 4.1.8. van deel C van de Catalogus van voedermiddelen, moet voor "Bietenperspulp" het vochtgehalte enkel worden vermeld indien het minder dan 65 % of meer dan 82 % bedraagt. Indien het vochtgehalte zich tussen deze 2 waarden bevindt dan moet het niet worden vermeld.

R68/2013

Daarentegen moet in het geval van gerst (nummer 1.1.1. van deel C van de Catalogus) die 15,5 % vocht bevat (> 14 %) het vochtgehalte worden vermeld aangezien geen specifiek vochtgehalte is aangegeven voor dit voedermiddel.

R767/2009
Bijlage I,
Punt 6
R68/2013 Bij-
lage, Deel A,
Punt 14c

1.11 Welk gratis telefoonnummer moet op het etiket van een mengvoeder voor gezelschapsdieren?

Op het etiket van voeders voor gezelschapsdieren wordt een gratis telefoonnummer of een ander 'passend' communicatiemiddel vermeld zodat de afnemer bijkomende informatie kan vragen over de in het voeder verwerkte toevoegingsmiddelen en voedermiddelen.

Een e-mailadres, een website waarop de totaliteit van de bijkomende informatie vrij toegankelijk is of het telefoonnummer van het bedrijf (tegen normaal tarief van de telecomoperator, bijvoorbeeld in het geval van kleine producenten), kunnen worden beschouwd als passende communicatiemiddelen.

Een faxnummer wordt niet beschouwd als een passend communicatiemiddel. Dat is ook het geval voor een postbus, een betalend telefoonnummer, sociale netwerken of websites met verplichte registratie van de klant, gezien de beperkte toegankelijkheid, de extra kosten en/of om redenen van confidentialiteit op het niveau van de klant.

De verantwoordelijke firma voor de etikettering bepaalt zelf het telefoonnummer via hetwelk de klant deze informatie kan verkrijgen. Hij kan dat in eigen beheer doen maar dat kan ook bijvoorbeeld via een overeenkomst met een derde partij. Niettemin is de verantwoordelijke voor het etiket ook verantwoordelijk voor de correcte informatieverstrekking via deze weg.

*R767/2009
Art.19*

1.12 In welke taal of talen moet het etiket worden opgesteld?

De verplichte etiketteringsgegevens worden volledig op een opvallende plaats op de verpakking, het recipiënt, een daaraan bevestigd etiket of het begeleidende document, duidelijk, goed leesbaar en onuitwisbaar vermeld in ten minste de taal of een van de officiële talen van de lidstaat of de regio waar het diervoeder in de handel wordt gebracht.

Dus toegepast op de Belgische situatie:

- voeders die aangeboden worden in het Nederlands taalgebied: ten minste in het Nederlands,
- voeders die aangeboden worden in het Frans taalgebied: ten minste in het Frans,
- voeders die aangeboden worden in het Duits taalgebied: ten minste in het Duits,
- voeders die aangeboden worden in Brussel-Hoofdstad: ten minste in het Frans en het Nederlands.

*R767/2009
Art.14.1*

1.13 Mag ik bepaalde gezondheidsbeweringen (claims) op het etiket vermelden?

De etikettering en de aanbiedingsvorm van voedermiddelen en mengvoeders kunnen de aandacht vestigen op de aanwezigheid of het ontbreken van een stof in het diervoeder, op een specifiek voedingskenmerk of -procedé of op een specifieke daarmee samenhangende functie (claim).

Elke claim moet objectief, verifieerbaar door de bevoegde autoriteiten en begrijpelijk zijn voor de gebruiker van het diervoeder. De voor de etikettering verantwoordelijke persoon stelt, op verzoek van de bevoegde autoriteit, een wetenschappelijke onderbouwing van de claim ter beschikking, hetzij door middel van algemeen beschikbare wetenschappelijke gegevens (literatuur), hetzij op basis van met bewijsstukken gestaafd eigen onderzoek. Deze wetenschappelijke onderbouwing moet reeds beschikbaar zijn op het tijdstip dat het diervoeder in de handel wordt gebracht. Ook moeten producenten of verdelers van diervoeders die verantwoordelijk zijn voor de etikettering, op verzoek van de bevoegde controleautoriteiten, alle nodige gegevens ter beschikking stellen betreffende de samenstelling of de geclaimde eigenschappen van diervoeders zodat ondubbelzinnig kan worden nagegaan of de op het etiket aangebrachte informatie juist is.

Bovendien hebben de afnemers van diervoeders het recht om hun twijfels over de betrouwbaarheid van een claim onder de aandacht van de bevoegde autoriteit te brengen.

Indien de conclusie van de bevoegde overheid luidt dat een bepaalde claim onvoldoende wetenschappelijk onderbouwd is, dan wordt de etikettering beschouwd als "misleidend". Indien de overheid twijfels heeft bij de correcte wetenschappelijke onderbouwing van een claim, dan kan zij deze kwestie voorleggen aan de Europese Commissie. De Commissie kan vervolgens een beslissing nemen over het feit of de claim al dan niet voldoende is onderbouwd, zo nodig

*R767/2009
Art. 13*

na het advies van de EFSA te hebben ingewonnen. Het is de bedoeling om op die manier tot een meer geharmoniseerde aanpak te komen bij de beoordeling en interpretatie van claims voor diervoeders.

Onder de hierboven opgesomde voorwaarden zijn claims voor diervoeders betreffende de optimalisering van de voeding (voedingsonevenwichtigheden) en de ondersteuning of bescherming van de fysiologische toestand toegestaan.

De etikettering en de aanbiedingsvorm mogen evenwel op geen enkele manier de indruk wekken dat het diervoeder een ziekte voorkomt, behandelt of geneest (uitzondering: diervoeders die coccidiostatica of histomonostatica bevatten). Claims betreffende voedingsonevenwichtigheden mogen dus ook niet geassocieerd worden met ziektesymptomen.

Er mag ook niet geclaimd worden dat het diervoeder een bijzonder voedingsdoel heeft, als bepaald in de in artikel 10 bedoelde lijst van bestemmingen, tenzij het aan de daarin vermelde vereisten voldoet.

Op de website bevindt zich in de rubriek "Etikettering" een link naar een indicatieve lijst van gezondheidsbeweringen (voorbeeldlijst) die niet beschouwd worden als een beschrijving van eigenschappen inzake het voorkomen, het behandelen of het genezen van een ziekte. Deze gezondheidsbeweringen mogen op het etiket van een voeder voorkomen voor zover niet alle soortgelijke voeders die eigenschap hebben en op voorwaarde dat de claims volgens objectieve of meetbare gegevens kunnen worden aangetoond. Deze lijst wordt aangepast aan de evolutie in de Europese wetgeving.

https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/2014-12_allegations_sante.pdf

*R767/2009
Art. 10*

1.14 Kan ik voor een voedermiddel een functie claimen die valt onder het toepassingsgebied van de additievenwetgeving?

Het is niet uitgesloten dat een voedermiddel eenzelfde functie als een diervoederadditief uitoefent (bv. een gunstig effect op de groei, de voederconversie of op de kleur van de dierlijke producten, ...). Bijgevolg kan dat effect worden vermeld in de etikettering van een voedermiddel. Uiteraard kan dit enkel op voorwaarde dat er een wetenschappelijke onderbouwing beschikbaar is.

*R767/2009
Art. 13*

1.15 Mag men organen voorstellen op het etiket?

Ja, op voorwaarde dat het beeld geen ziekte, verwonding of om het even welke andere aandoening voorstelt en dat het nut van het diervoeder voor dit orgaan op beschikbare wetenschappelijke argumenten gebaseerd is. Dit nut mag in geen enkel geval steunen op de aanwezigheid van een werkzame stof beoogd door de diergeneesmiddelenwetgeving.

*R767/2009
Art. 13*

1.16 Onder welke voorwaarden kan ik een bijzonder voedingsdoel claimen zoals vermeld in de bijlage bij richtlijn 2008/38/EG?

Claims voor bijzondere voedingsdoelen zoals opgenomen in de bijlage bij richtlijn 2008/38/EG zijn exclusief gereserveerd voor "dieetvoeders" en mogen bijgevolg niet voorkomen op het etiket van andere types diervoeder. Voor meer uitleg zie ook FAQ 3.3.

1.17 Hoe moeten voeders voor gezelschapsdieren die in deelverpakkingen verkocht worden, geëtiketteerd worden?

Artikel 21 voorziet in een afwijking op de etikettering van voeders voor gezelschapsdieren (petfood) die in verpakkingen met meerdere recipiënten worden verkocht.

Aanvullende voeders (of dieetvoeders) worden evenwel ook soms in individuele doses verpakt (bv. spuiten met vitaminen/oligo-elementen, bolussen enz.) om het dagelijkse rantsoen van voedselproducerende dieren aan te vullen. Indien verschillende gelijke kleine verpakkingen op de markt gebracht worden in een grotere verzegelde verpakking (secundaire verpakking) en het niet mogelijk is om alle verplichte vermeldingen leesbaar te vermelden op de individuele verpakkingen, mogen de verplichte gegevens op de buitenverpakking vermeld worden.

*R767/2009
Art.21.7.*

Het is evenwel duidelijk dat de eindgebruiker over alle informatie betreffende de veiligheid en de traceerbaarheid moet beschikken. Hij moet bovendien beschikken over een minimum aan informatie indien het mogelijk is dat de primaire verpakking op de plaats van gebruik gescheiden is van zijn verpakking. In dat geval is het essentieel om dezelfde vereisten op te nemen als voor gezelschapsdieren:

- het soort diervoeder
- de doelsoort
- het partijnummer
- de hoeveelheid
- de uiterste gebruiksdatum.

De gebruiksaanwijzing moet beschikbaar blijven, zelfs als de secundaire verpakking vernietigd is.

2 Voedermiddelen – Catalogus en notificatieplicht

2.1 Wat is de Catalogus van voedermiddelen?

De Catalogus van voedermiddelen bevat een niet-exclusieve lijst van voedermiddelen en heeft als doel de etikettering van voedermiddelen en mengvoeders te verbeteren. De Catalogus vergemakkelijkt de uitwisseling van informatie over de producteigenschappen. De lijst omvat van elk voedermiddel op zijn minst de benaming, een omschrijving en de verplichte analytische waarborgen (zie ook FAQ 2.6.).

*R68/2013
Bijlage
Deel C.*

Het is evenwel niet zo dat een voedermiddel dat in de Catalogus is gedefinieerd, ook automatisch wordt beschouwd als zijnde “veilig”, aangezien er geen risicobeoordeling plaatsvindt voorafgaand aan de opname in de Catalogus.

*R767/2009
Art. 4*

Aanvragen tot uitbreiding van de Catalogus worden ingediend door de vertegenwoordigers van de verschillende sectoren van de Europese diervoederbranche. De coherentie van de nieuwe ‘entrees’ wordt vervolgens geverifieerd en de nieuwe lijst wordt goedgekeurd en gepubliceerd in alle officiële talen van de Europese Unie door de Europese Commissie.

2.2 Waarom gebruik maken van de benamingen in de catalogus?

Vanuit wettelijk oogpunt is het gebruik van de Catalogus niet verplicht, behalve indien men in de etikettering van diervoeders een benaming gebruikt die in de Catalogus voorkomt. In dat geval moet het voedermiddel overeenkomen met de beschrijving ervan in de Catalogus.

*R767/2009
Art. 24.4*

Bij het in de handel brengen van een voedermiddel biedt het gebruik van de benamingen in de Catalogus echter als voordeel dat:

*R767/2009
Bijlage V*

- de verplicht te vermelden analytische garanties op het etiket van het voedermiddel meestal pertinenter zijn in vergelijking met de verplichte standaardvermeldingen voorzien in bijlage V bij verordening 767/2009;
- In de Catalogus zijn er ook specifieke uitzonderingen voorzien inzake de vermelding van het vochtgehalte (zie ook FAQ 1.10);
- residuen van technische hulpstoffen moeten meestal niet worden vermeld op het etiket, behalve indien het gehalte vermeld in de Catalogus, wordt overschreden.

*R68/2013
Bijlage
Deel A
Punt 4 en 5
Deel B en C*

Indien daarentegen de benaming van de Catalogus niet wordt gebruikt, moeten de residuen van technische hulpstoffen worden vermeld, ook op het etiket van de mengvoeders die met het betreffende voedermiddel worden geproduceerd.

2.3 Hoe moeten voedermiddelen van dierlijke oorsprong worden geëtiketteerd?

De bijproducten van dierlijke oorsprong vermeld in hoofdstuk 8 tot 11 van Deel C van de Catalogus van voedermiddelen, moeten in voorkomend geval ook voldoen aan de eisen van Verordening (EG) nr. 1069/2009 en Verordening (EU) nr. 142/2011 en kunnen onderworpen zijn aan beperkingen van het gebruik overeenkomstig Verordening (EG) nr. 999/2001.

*R68/2013
Deel C,
Hoofdstuk 9
R999/2001
Art. 7*

De voedermiddelen van dierlijke oorsprong moeten worden geëtiketteerd overeenkomstig deze ‘dierlijke bijproducten’-wetgeving en vergezeld gaan van een specifiek handelsdocument of het bijhorende gezondheidscertificaat naargelang het geval.

*R1069/2009
R142/2011*

Het etiket moet bovendien de vermeldingen ‘Categorie 3’ en „Niet voor menselijke consumptie” of een andere specifieke vermelding (voor specifieke voedermiddelen) dragen.

*R142/2011
Bijlage VIII,
Hfdst. II
1.c)
2. a et b)*

Bij invoer of intracommunautaire handel, worden de etiketten, recipiënten of voertuigen met een onuitwisbare kleurcode gemarkeerd, voor categorie 3-materiaal met de kleur groen, om ze duidelijk te onderscheiden van categorie 1 en 2.

2.4 Hoe moeten de voedermiddelen van dierlijke oorsprong worden vermeld op het etiket van een mengvoeder?

In de rubriek 'Samenstelling' van het etiket van een mengvoeder moeten bij de voedermiddelen van dierlijke oorsprong de benamingen van de Catalogus worden aangevuld of in voorkomend geval worden vervangen door de volgende specificaties:

- de diersoort, en
- het deel van het dierlijke product (bv. lever, vlees (alleen in het geval van skeletspieren)), en/of
- het levensstadium (bv. larven), en/of
- de naam van de niet-gebruikte diersoort wat betreft het verbod op hergebruik binnen dezelfde soort (bv. vrij van pluimvee).

Op het etiket van mengvoerders voor gezelschapsdieren kan de vermelding van de specifieke benaming van een voedermiddel worden vervangen door de benaming van de categorie waartoe het voedermiddel behoort, bijvoorbeeld 'Vlees en dierlijke bijproducten'.

*R 68/2013
Deel C,
Hfdst. 8 à 11
Voetnoten (1)
en (2)*

*R767/2009,
Art 17.2.c.
KB 28-06-
2011 Bijlage*

2.5 Welke voedermiddelen moeten 'genotificeerd' worden?

Als de exacte benaming van een voedermiddel noch in de Catalogus van voedermiddelen noch in het Register van voedermiddel (www.feedmaterialsregister.eu) wordt vermeld en gedefinieerd, moet het door de persoon die het voor de eerste keer op de markt brengt, worden genotificeerd.

De Catalogus voorziet reeds in een groot aantal kwalificaties (gedroogd, gemicroniseerd, enz.) bij de benamingen om rekening te houden met een aantal industriële bewerkingen die ze kunnen hebben ondergaan. Er moet enkel genotificeerd worden als het (basis)voedermiddel zelf nog niet is opgenomen in de Catalogus.

De notie "voor de eerste maal in de handel brengen" heeft dus betrekking op de persoon die een voedermiddel voor het eerst in de handel brengt. Dit is in de meeste gevallen de eerste producent van een voedermiddel of de eerste invoerder indien het uit een derde land afkomstig is.

De inhoud van de Catalogus gecombineerd met die van het Register van notificaties geeft aldus een vrij compleet en transparant beeld van alle voedermiddelen die in de EU worden verhandeld en gebruikt.

De aandacht wordt er evenwel op gevestigd dat de in het Register vermelde producten niet officieel gevalideerd werden. Regelmatig worden er producten in dit Register foutief als voedermiddel genotificeerd (zie ook FAQ 4.2).

*R767/2009
Art. 24*

*R68/2013 Bij-
lage, Deel B
en Deel A
punt 8 en 9*

2.6 Wordt water beschouwd als een voedermiddel?

Water gebruikt in de productie van diervoeders of als drinkwater voor dieren valt niet onder de definitie van "diervoeder" en valt buiten het toepassingsgebied van verordening 767/2009. Water wordt bijgevolg ook niet beschouwd als een voedermiddel. Het moet dus niet worden vermeld in de "samenstelling" van een mengvoeder.

Anderzijds moet het vochtgehalte wel worden aangegeven op het etiket in specifieke gevallen (zie FAQ 1.9 en 1.10).

*R767/2009
Art. 2, 3.*

*R767/2009
Bijlage I
Punt 6*

2.7 Welke analytische waarborgen moeten worden vermeld op het etiket van een voedermiddel?

De verplichte vermelding van de analytische bestanddelen, overeenstemmend met de categorie waartoe het voedermiddel behoort, kan worden vervangen door de gegevens die voor elk voedermiddel zijn vastgesteld in de kolom „verplichte vermeldingen“ van bijlage C bij VO 68/2013 voor een voedermiddel dat voorkomt in de Catalogus.

*R767/2009
Art. 16.1.b*

Hij is aangeraden om deze waarborgen te vermelden die zijn voorzien in de kolom 'Verplichte vermeldingen' van de Catalogus, eerder dan de standaardwaarborgen voor de categorie wanneer een andere benaming dan die van de Catalogus wordt gebruikt. Deze waarborgen werden in samenwerking met de diervoedersector ontworpen om het handelsverkeer te vergemakkelijken en in het algemeen om de etikettering te vereenvoudigen. Bovendien in bepaalde gevallen, viseren de vermeldingen voorzien in de Catalogus de eventuele aanwezigheid van residuen van technische hulpstoffen en de zuiverheid van het product of geven ze preciezere informatie over de samenstelling als dat van belang is. Het niet vermelden ervan kan als misleidend worden beschouwd.

*R68/2013
Bijlage
Deel C
R767/2009
Bijlage V
R767/2009
Art.11.a)*

2.8 Mag men de bijproducten verkregen uit fermentatie met behulp van genetisch gewijzigde micro-organismen als voedermiddel gebruiken ?

De omschrijving van voedermiddelen verkregen uit fermentatie met behulp van micro-organismen wordt aangevuld met de volgende bepaling:

"De in dit hoofdstuk opgenomen voedermiddelen die bestaan uit, of geproduceerd zijn met, genetisch gemodificeerde organismen, of die het resultaat zijn van een fermentatieprocedé waarbij genetisch gemodificeerde micro-organismen worden gebruikt, moeten voldoen aan Verordening (EG) nr. 1829/2003 inzake genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders."

*R68/2013
Bijlage
Deel C
Punt 12*

Het in de handel brengen van dergelijke bijproducten, bv. afkomstig van de vervaardiging van toevoegingsmiddelen voor de diervoeding, wordt dus slechts toegestaan als het genetisch gewijzigde organisme specifiek vergund is voor het gebruik in de diervoeding overeenkomstig de wetgeving op de GGO's.

R1829/2003

De vergunning voor het op de markt brengen van bvb. het toevoegingsmiddel L-Threonine, geproduceerd door (genetisch gewijzigde) E-Coli DSM 25086, heeft immers slechts betrekking op het toevoegingsmiddel zelf, niet op de andere gistings(bij)producten verkregen bij de productie ervan.

3 Mengvoerders – Aanvullende diervoeders – “Voedingssupplementen”

3.1 Kan een mengsel van uitsluitend toevoegingsmiddelen verhandeld worden als aanvullend diervoeder?

Een mengsel van uitsluitend additieven (eventueel met een draagstof) wordt altijd beschouwd als een voormengsel. Een aanvullend diervoeder moet immers op zijn minst twee voedermiddelen bevatten.

*R767/2009
Art.3.*

Voormengsels zijn gedefinieerd als mengsels van toevoegingsmiddelen of mengsels van een of meer toevoegingsmiddelen met als drager voedermiddelen of water. Ze zijn bestemd voor de bereiding van mengvoerders en mogen niet rechtstreeks vervoederd worden aan dieren.

*R1831/2003
Art.2.2.e)*

Bovendien mogen aanvullende voeders geen toevoegingsmiddelen bevatten die met een gehalte van meer dan honderd maal het in de vergunning vastgestelde maximumgehalte in volledige diervoeders (of vijfmaal in het geval van coccidiostatica en histomonostatica) zijn verwerkt.

*R 767/2009
Art. 8*

3.2 Onder welke wetgeving vallen producten die via het drinkwater worden toegediend?

Concentraten van mineralen, vitaminen, aminozuren, kruidenextracten, ... die in kleine hoeveelheden via het drinkwater aan dieren worden toegediend, vallen ook onder de diervoederwetgeving, uitgezonderd als het geneesmiddelen of biociden zijn (geval per geval te beoordelen):

- Geneesmiddel: indien er bv. bepaalde farmacologisch actieve stoffen in aanwezig zijn of indien er bepaalde therapeutische of profylactische effecten beoogd worden die vallen onder het toepassingsgebied van de geneesmiddelenwetgeving (claims !);
- Biociden: producten die uitsluitend dienen om drinkwater te zuiveren of te ontsmetten vallen onder de wetgeving inzake de biociden;
- Diervoeders: voedingsstoffen die verdund via (drink)water worden toegediend vallen onder de diervoederwetgeving aangezien ze beantwoorden aan de definitie van “diervoeder” en “orale vervoeding”. Ze hebben als hoofddoel de nutritionele behoeften van de dieren af te dekken en/of de productiviteit van normaal gezonde dieren te behouden of te ondersteunen.

*R767/2009
Art. 2.3.*

Het rechtstreeks toedienen van toevoegingsmiddelen (of voormengsels) via het drinkwater is enkel toegelaten indien deze toevoegingsmiddelen specifiek vergund zijn voor toediening via het drinkwater. De aanvullende diervoeders mogen echter wel aan dieren worden verstrekt via oplossing in drinkwater (vb. in het geval van kunstmelkvoerders).

*Vergunning
van het
toevoegingsmiddel*

3.3 Ik wens een dieetvoeder te verhandelen. Hoe kan ik dat best aanpakken?

Dieetvoerders of "diervoeders met een bijzonder voedingsdoel" kunnen zowel onder de vorm van "aanvullende voeders" of "volledige diervoeders" als onder de vorm van “voedermiddelen” bestaan. Voor deze dieetvoerders zijn in de eerste plaats de algemene etiketteringsbepalingen van de verordening van toepassing en daarbovenop een aantal bijkomende vermeldingen voor dieetvoerders (artikel 18). Onder meer moet de kwalificatie “dieet” gebruikt worden in de etikettering.

*R767/2009
Art. 9
Art. 11 à 18*

Een diervoeder mag uitsluitend als dieetvoeder verhandeld worden als zijn bijzonder voedingsdoel is opgenomen in de bijlage bij richtlijn 2008/38/EG en als aan alle specifieke voorwaarden in deze lijst voldaan is.

*D2008/38
R183/2005*

Indien het bijzonder voedingsdoel (nog) niet is opgenomen in de lijst, kan een aanvraag tot wijziging van de lijst van bestemmingen worden ingediend bij de Europese Commissie met de vereiste wetenschappelijke gegevens ter onderbouwing van de aanvraag.

*D2008/38
R767/2009
Art. 10*

4 Divers

4.1 Wat zijn 'voedselproducerende dieren'?

Voedselproducerende dieren zijn alle dieren die worden gevoederd, gefokt of gehouden voor de productie van levensmiddelen voor menselijke consumptie, met inbegrip van dieren die niet geconsumeerd worden, maar die behoren tot soorten die in de regel voor menselijke consumptie worden gebruikt in de Gemeenschap.

R767/2009
Art. 3.2.c)

Met andere woorden ook renpaarden, reisduiven, dwergkonijnen en hangbuikvarkens worden beschouwd als 'voedselproducerende dieren'. Zij behoren immers tot soorten die in regel wel door de mens worden geconsumeerd in de EU. Ook al komen sommige van deze dieren uiteindelijk niet in de voedselketen terecht, toch mogen ze uitsluitend worden gevoederd met voeders die voldoen aan de vereisten voor voeders voor voedselproducerende dieren.

Gezien de recente ontwikkeling van taxonomie zijn de Belgische autoriteiten echter van mening dat koi tot een andere soort (*Cyprinus rubrofuscus*) behoren dan de gewone karper (*Cyprinus carpio*) die wordt geconsumeerd; ze worden daarom niet beschouwd als voedselproducerende dieren.

Fazanten en kwartels zijn de algemene namen voor veel soorten vogels. Alleen de ringhalsfazant (*Phasianus colchicus*), de Japanse kwartel (*Coturnix japonica*) en de tarwekwartel of kwartel (*Coturnix coturnix*) worden beschouwd als voedselproducerende dieren. De andere soorten fazanten en kwartels worden beschouwd als siervogels en dus niet als voedselproducerende dieren.

4.2 Hoe weet ik of mijn product een toevoegingsmiddel of een voedermiddel is?

Vooreerst kan worden nagegaan of het statuut reeds werd bepaald en het desbetreffende product reeds werd opgenomen in:

R68/2013
Bijlage
Deel C

- de Catalogus van de voedermiddelen,
- het EU Register van de vergunde toevoegingsmiddelen voor diervoeding: https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/animal-feed-eu-reg-comm_register_feed_additives_1831-03.pdf (website Europese Commissie), of
- in één van de intrekingsverordeningen voor additieven, vooral V451/2012 (bepaalde toevoegingsmiddelen voor kuilvoer), V230/2013 (bepaalde aromatische en eetlustopwekkende stoffen) en V1145/2017 (bepaalde toevoegingsmiddelen waarvoor overeenkomstig Richtlijnen 70/524/EEG en 82/471/EEG een vergunning is verleend).

Indien een gelijkaardig product (door zijn kenmerken, functie en samenstelling) in de handel wordt gebracht, kan men ervan uitgaan dat dit hetzelfde statuut zal hebben als het product dat in een van deze lijsten staat.

Indien het product in geen van deze beide lijsten voorkomt, moet het statuut van het product geval per geval beoordeeld worden aan de hand van de criteria die vastgesteld werden in de Aanbeveling nr. 25/2011 van de Europese Commissie. Deze criteria laten toe om een bepaald "profiel" te schetsen van een product en het vervolgens in te delen als toevoegingsmiddel of als voedermiddel. Geen enkel van deze criteria is exclusief of weegt zwaarder door dan een ander criterium. FEFANA heeft een online tool ontwikkeld die toelaat om online deze criteria te toetsen: www.fefana.org/ClassTool/

REC
25/2011

Een aantal producten die niet meer als toevoegingsmiddelen worden beschouwd werd reeds in 2010 uit het Register van de toevoegingsmiddelen geschrapt. Het merendeel van deze producten werd intussen reeds opgenomen in de Catalogus van de voedermiddelen.

R892/2010
R68/2013

4.3 Welke kruiden en plantenextracten mag ik als diervoeder verhandelen of gebruiken?

Volledige planten (of delen daarvan) die eventueel een eenvoudige fysische behandeling hebben ondergaan (vb. drogen, malen, pletten) kunnen over het algemeen als "voedermiddel" beschouwd worden en als dusdanig toegevoegd worden aan diervoeders. Het is aan diegene die het voedermiddel op de markt brengt of gebruikt in de diervoeding om te garanderen dat zijn voeder veilig is en niet schadelijk is voor de gezondheid van het dier en voor de producten voor humane consumptie die erdoor worden voortgebracht. Zij vallen onder dezelfde voorwaarden voor wat betreft opname in de Catalogus van voedermiddelen of notificatieplicht als de andere voedermiddelen. (zie FAQ 2.55.)

Indien we daarentegen spreken over plantenextracten, distillaten, concentraten, ... (waarbij bepaalde specifieke actieve componenten worden geëxtraheerd uit een plant of delen van een plant) dan worden die beschouwd als toevoegingsmiddelen. Daarvoor geldt dus een positieve lijst van vergunde toevoegingsmiddelen op EU-niveau (zie FAQ 4.2.). Momenteel zijn de meeste toegelaten 'extracten' ingedeeld onder de categorie van de sensorische toevoegingsmiddelen, meer bepaald de 'aromatische stoffen' voor de diervoeding.

R1831/2003

4.4 Zijn alle plantenextracten toevoegingsmiddelen?

De stoffen die voortkomen uit het « extractie »-procedé dat gedefinieerd is in deel B van de catalogus van voedermiddelen hebben als voornaamste eigenschap dat ze voedingsvezels, mineralen, eiwitten, vetten, koolhydraten of energie aanleveren.

- De producten die « plantenextracten » genoemd worden of die als dusdanig op het etiket van een mengvoeder vermeld worden en die geen significante voedingswaarde bezitten, worden beschouwd als toevoegingsmiddelen.
- De stoffen die een extractieprocedé ondergaan hebben en rijk zijn aan vezels en toegevoegd worden aan diervoeders omwille van hun voedingswaarde, zijn voedermiddelen (bijvoorbeeld bietenpulp).

Aanbeveling (EU) 25/2011 Verklaring van de Com. van 24 april 2017.

De stoffen die verkregen worden door infusie, aftrekken of maceratie van een plant, een deel van een plant of een mengsel van planten, mogen worden beschouwd als voedermiddelen (of mengvoeders in geval van een mengsel). Die stoffen moeten geëtiketteerd worden als « infusie van... », « aftreksel van... » of « maceraat van... » in overeenstemming met de bepalingen van de catalogus deel A, B en eventueel C indien de plant in de Catalogus voorkomt. Bijvoorbeeld: « infusie van gedehydrateerde munt ».

4.5 Is een stof die niet de eigenschappen van een toevoegingsmiddel heeft, noodzakelijkerwijs een voedermiddel (en vice versa)?

Neen, voedermiddelen moeten kunnen voldoen aan voedingsbehoeften, in ruime zin, van dieren, en toevoegingsmiddelen moeten minstens een van de functies hebben die bedoeld zijn in artikel 5 van verordening (EG) nr. 1831/2003.

Een groot aantal stoffen voldoet niet aan die definitie, zoals geneesmiddelen, brandstoffen, bouwmaterialen enz. Die zijn bijgevolg niet toegestaan in diervoeding.

V767/2009 Art.3.g

4.6 Wat is het statuut van lokaas voor de visvangst?

Lokaas valt onder de definitie van een diervoeder. Verordening 767/2009 is dus eveneens van toepassing op lokaas.

Lokaas wordt steeds via orale weg opgenomen door de vissen. Er wordt hierbij een beroep gedaan op het instinct van dieren om op zoek te gaan naar voedsel teneinde hun voedingsbehoeften af te dekken. In het geval van sportvisserij worden deze vissen na de vangst meestal terug vrijgelaten. Het is niet uitgesloten dat deze vissen na verloop van tijd aanzienlijke hoeveelheden van dit lokaas consumeren en er dus wel degelijk een voedingsbehoefte wordt afgedekt.

R178/2002 Art.3.4.

Opmerking: kleurstoffen die worden gebruikt in humane voeding, die onder beperkende voorwaarden waren toegelaten in diervoeders voor andere dieren dan honden en katten via richtlijn 70/524/EEG, mogen niet meer worden gebruikt in lokaas. Aangezien ijzeroxide (E172) wordt beoordeeld voor toelating als kleurstof voor alle diersoorten (uitgezonderd paarden), is de FOD echter van mening dat dit nog steeds kan worden gebruikt voor de vervaardiging van visaas voor de Belgische markt, totdat er een beslissing is genomen over de goedkeuring ervan op EU-niveau (verwacht in 2022).

4.7 Mag ik diervoeders via het Internet te koop aanbieden?

Wanneer een diervoeder te koop wordt aangeboden door middel van een 'techniek voor communicatie op afstand', zoals het Internet of reclamefolders, moeten de verplichte etiketteringsgegevens vermeld worden op het materiaal ter ondersteuning van de verkoop op afstand (bijvoorbeeld de website, de reclamefolder, de reclame met een bestelbon) of kenbaar gemaakt worden via andere passende middelen alvorens de overeenkomst op afstand wordt gesloten.

De volgende gegevens moeten uiterlijk op het tijdstip van levering van het diervoeder kenbaar gemaakt worden: naam en adres van de voor de etikettering verantwoordelijke persoon, het partijnummer, de netto hoeveelheid en de uiterste gebruiksdatum.

Een eenvoudige samenvatting van de activiteiten van de onderneming, bijvoorbeeld op een website, met eventueel de vermelding van de namen van de producten, maar zonder dat er iets expliciet te koop wordt aangeboden, moet daarentegen niet systematisch alle verplichte vermeldingen omvatten.

Maar het internet, specifieke applicaties, e-mails en andere boodschappen die verspreid worden via smartphones, tablets, microcomputers, enz., worden beschouwd als technieken voor verkoop op afstand als ze worden gebruikt voor het sluiten van een overeenkomst, zonder gelijktijdige fysieke aanwezigheid van leverancier en koper. De website moet in dat geval dus alle verplichte etiketteringsgegevens voor alle te koop aangeboden diervoeders bevatten. Deze informatie moet beschikbaar zijn zonder verplichtingen van de kant van de websitebezoeker (zoals een voorafgaandelijke aanmelding).

4.8 Moeten "biologische" diervoeders voldoen aan de algemene wetgeving m.b.t. de diervoeders?

Ja, de wetgeving inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten, geldt onverminderd andere communautaire of nationale bepalingen inzake de productie, de bereiding, het in de handel brengen, de etikettering en de controle, met inbegrip van de wetgeving betreffende levensmiddelen en diervoeding.

De volledige diervoederwetgeving is dus van toepassing bovenop de specifieke bepalingen m.b.t. de biologische productie.

4.9 In welke gevallen kan een mengsel van planten als een 'voedermiddel' worden verhandeld?

Mengsels van voedermiddelen worden steeds als mengvoeders beschouwd. Dit is in het bijzonder het geval indien bij de benaming van een voedermiddel in de Catalogus wordt verwezen naar een voetnoot waarin staat dat bij de benaming ook de plantensoort moet worden vermeld. Zo wordt een mengsel van sojaolie en zonnebloemolie dus beschouwd als een mengvoeder.

Niettemin worden bepaalde voedermiddelen niet verkregen door het opzettelijk mengen van plantaardige species. Hun benaming wordt expliciet vermeld in de Catalogus van de voedermiddelen waarbij de beschrijving van het voedermiddel aangeeft dat het om een mengsel

V767/2009
Art. 11.3

R97/7/CE
Bijlage I

R834/2007
Art. 1

R68/2013
Bijlage
Deel C

gaat. Zie bijvoorbeeld het voedermiddel 1.11.24 'Brouwtarwe en moutkorrels: Product bestaande uit fracties van tarwekorrels en mout die tijdens de moutproductie zijn gescheiden'. Dit mengsel is dus een voedermiddel.

4.10 Als diervoeder bedoeld is voor zowel voedselproducerende dieren als gezelschapsdieren, kunnen de afwijkingen die van toepassing zijn op gezelschapsdieren dan worden toegepast?

Nee, als de etikettering van een diervoeder aangeeft dat het gebruikt kan worden voor voedselproducerende dieren, dan moeten het etiket, de samenstelling, de fabricagevoorwaarden en het gebruik voldoen aan de wetgeving die van toepassing is op voedselproducerende dieren. Dit omvat ook de feedban en de wetgeving met betrekking tot de dierlijke bijproducten die niet bestemd zijn voor humane consumptie.

Als de etikettering indicaties bevat, waaronder een gebruiksaanwijzing, een claim of een illustratie, die suggereren dat het voeder ook kan worden gebruikt voor voedselproducerende dieren, dan moet het voeder en de etikettering ervan voldoen aan alle bepalingen die betrekking hebben op voedselproducerende dieren.

Als een voeder bijvoorbeeld specifiek is bedoeld voor sierfazanten, mag het etiket niet aangeven dat die fazant zich bevindt op een erf samen met ander gevogelte waarvan het vlees en/of de eieren over het algemeen worden geconsumeerd. Het voeder mag in dat geval ook geen toevoegingsmiddelen bevatten die enkel vergund zijn voor siervogels of geen dierlijke bijproducten bevatten die niet zijn toegestaan voor landbouwhuisdieren, zoals gedefinieerd in artikel 3.6 van verordening (EG) nr. 1069/2009.